Fellesforslag til budsjettvedtak

Høyre, Venstre og Fremskrittspartiet
Budsjett 2027 og økonomi- og handlingsplan 2027–2030

Drift 2026. Forventet overskudd i 2026 settes av til disposisjonsfond. Oktoberanslaget var 20 mill. kr, innenfor administrasjonens oppgitte intervall på 12–20 mill. kr. Endelig disponibelt beløp avstemmes etter årsoppgjøret.

Drift 2027–2030

Beløp i hele kroner. Streken betyr null. Negative beløp blant tiltakene reduserer behovet for inndekning. Økte frie inntekter trekkes fra i egen rad.

Endring fra kommunedirektørens forslag	2027	2028	2029	2030	Sum
Eiendomsskatt 3,6 promille	3 200 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000	12 800 000
Eiendomsskatt på næring og kraftnett tas ut	–	–	3 450 000	3 450 000	6 900 000
Merinntekt fra nye fritidsboligtakster	–	–	−2 850 000	−2 850 000	−5 700 000
8K	565 000	565 000	565 000	565 000	2 260 000
Kvalifiserende møteplass / Ungt løft	793 000	557 000	557 000	557 000	2 464 000
Leseløft	250 000	–	–	–	250 000
Ekstra barnehageopptak	1 000 000	–	–	–	1 000 000
Tilskudd til Idun IL og utvikling av Øren	2 100 000	2 100 000	–	–	4 200 000
Agderkompetanse	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
Tiltak for å styrke eldreomsorgen	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Idretts- og kulturstipend	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Omsorgsboliger – renter og avdrag	–	–	1 447 500	1 426 270	2 873 770
Ungdomsskolen – foreløpig lånelettelse	–	–	–	−2 000 000	−2 000 000
Samlet driftsvirkning av tiltakene	**8 528 000**	**7 042 000**	**6 989 500**	**4 968 270**	**27 527 770**
Økte frie inntekter (trekkes fra)	1 955 000	–	–	–	1 955 000
Inndekningsbehov før fondsbruk	**6 573 000**	**7 042 000**	**6 989 500**	**4 968 270**	**25 572 770**
Dekning fra forventet overskudd i 2026	6 573 000	7 042 000	6 385 000	–	20 000 000
Gjenstående inndekning	**–**	**–**	**604 500**	**4 968 270**	**5 572 770**

Gjenstående inndekning. Med 20 000 000 kr disponibelt fra 2026 gjenstår 5 572 770 kr i perioden. Hvis den foreløpige merinntekten på 1 955 000 kr i 2027 faller bort, blir restbehovet 7 527 770 kr.

Forslag til vedtak

Eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger. Satsen settes til 3,6 promille på boliger og fritidsboliger i 2027–2030. Isolert inntektstap mot kommunedirektørens forslag på 4,0 promille er beregnet til 3 200 000 kr årlig.

Eiendomsskatt på næring og kraftnett. Eiendomsskatt på næring og kraftnett tas ut av forslaget, med beregnet inntektsvirkning på 3 450 000 kr årlig fra 2029.

Nye fritidsboligtakster. Fra 2029 legges det foreløpig til grunn 5 mill. kr årlig i merinntekt fra nye fritidsboligtakster ved 3,6 promille. Kommunedirektørens anslag er 2 150 000 kr, slik at endringen som føres i tabellen er 2 850 000 kr årlig. Netto gjenstår 600 000 kr av inntektstapet fra næring og kraftnett hvert år i 2029 og 2030. Administrasjonen bes avstemme takstgrunnlag og første inntektsår.

Nye boligverdier, grunnkretser og soneinndeling. Administrasjonen bes avstemme virkningen av nye boligverdier, grunnkretser og soneinndeling. Ytterligere merinntekt skal redusere fondsbruken.

Frie inntekter. For 2027 legges det foreløpig til grunn 1 955 000 kr, inkludert endringen i distriktstilskuddet. Beløpet avstemmes mot administrasjonens prognosemodell. For 2028–2030 legges prognosemodellen til grunn. Eventuelle ytterligere inntekter fra statsbudsjettforhandlingene avsettes til disposisjonsfond når driften er saldert.

8K. Driftsrammen til 8K økes med 565 000 kr årlig utover kommunedirektørens forslag.

Kvalifiserende møteplass. Til møteplassen bevilges 793 000 kr i 2027, fordelt på 236 000 kr til etablering og 557 000 kr til drift. Driftsbeløpet videreføres årlig i 2028–2030. Økt fylkestilskudd er hensyntatt i beløpene.

Agderkompetanse. Det avsettes 100 000 kr årlig til Agderkompetanse.

Tiltak for å styrke eldreomsorgen. Det avsettes 500 000 kr årlig til tiltak i eldreomsorgen. Kommunedirektøren finner konkrete tiltak innenfor rammen.

Leseløft. Til Leseløft bevilges 250 000 kr i 2027.

Tilskudd til Idun IL og Øren. Det bevilges 2 100 000 kr i 2027 og 2 100 000 kr i 2028 i tilskudd.

Kortsiktig lån til Idun IL. Idun IL kan ved behov få et kortsiktig lån for å forskuttere merverdiavgiftskompensasjon. Foreslått låneramme er 2 150 000 kr. Beløpet avklares med administrasjonen, og lånet tilbakebetales når kompensasjonen utbetales. Lånemuligheten står i en merknad i Excel. Driftstabellen viser tilskuddet.

Idretts- og kulturstipend. Det avsettes foreløpig 20 000 kr årlig samlet. Administrasjonen avklarer ordningen og om det allerede finnes budsjettdekning.

Barnehageopptak. Det avsettes 1 mill. kr i 2027 fra disposisjonsfondet. Se tekstforslaget bakerst for budsjettjustering i 2027 og bestillingen om inndekning for 2028–2030.

Fondsbruk. De foreslåtte driftsbevilgningene dekkes fra disposisjonsfondet innenfor tilgjengelig ramme. Gjenstående inndekning står i driftstabellen.

Investeringer og finansiering

Beløp i hele kroner. Investeringspostene nedenfor er endringer fra kommunedirektørens forslag.

Endring fra kommunedirektørens forslag	2027	2028	2029	2030	Sum
Økt byggramme i 2027	5 000 000	–	–	–	5 000 000
Regulering av omsorgsboliger	500 000	–	–	–	500 000
Moland – regulering av næringseiendom	1 500 000	–	–	–	1 500 000
Moland Øst og Vest – opparbeiding	–	10 000 000	–	–	10 000 000
Omsorgsboliger – netto finansieringsbehov	–	19 300 000	–	–	19 300 000
Samlet netto finansieringsbehov	**7 000 000**	**29 300 000**	**–**	**–**	**36 300 000**

Foreslått finansiering

Finansieringskilde	2027	2028	2029	2030	Sum
Bruk av avsatte netto salgsmidler	7 000 000	3 000 000	–	–	10 000 000
Bruk av eksisterende ubundet investeringsfond	–	7 000 000	–	–	7 000 000
Låneopptak til omsorgsboliger	–	19 300 000	–	–	19 300 000
Samlet finansiering	**7 000 000**	**29 300 000**	**–**	**–**	**36 300 000**
Gjenstående finansieringsbehov	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**

Med 10 mill. kr i netto salgsmidler i 2027 brukes 7 mill. kr samme år. Resten på 3 mill. kr brukes til Moland i 2028.

Salg av kommunale bygg og boliger. Salget avgrenses til ledige eiendommer uten leieforhold eller pågående kommunal bruk. Administrasjonen bes legge fram aktuelle eiendommer og anslag på netto salgsproveny. Netto salgsmidler avsettes til ubundet investeringsfond. Lavere netto salgsproveny øker behovet for annen finansiering tilsvarende.

Moland. Det bevilges 1 500 000 kr til regulering i 2027 fra netto salgsmidler og 10 000 000 kr til opparbeiding av Moland Øst og Vest i 2028. Av beløpet i 2028 dekkes 3 mill. kr av resterende salgsmidler og 7 mill. kr av eksisterende ubundet investeringsfond. Fondssaldoen avstemmes mot øvrige vedtak og KLPs egenkapitaltilskudd.

Byggramme, omsorgsboliger og ungdomsskole

Prioriteringer innenfor byggrammen i 2027

Post	Beløp 2027
Byggramme i kommunedirektørens forslag	3 000 000
Foreslått økning i byggrammen	5 000 000
Samlet byggramme	**8 000 000**
Idrettsbygget – prioritet 1	4 700 000
Hope skole – nytt kjøkken	400 000
Branntårnet – vinduer	240 000
Til fordeling innenfor byggrammen	**2 660 000**

De 3 mill. kr som ligger i kommunedirektørens forslag, beholder sin finansiering. Tillegget på 5 mill. kr dekkes med salgsmidler som er avsatt til ubundet investeringsfond.

Idrettsbygget. 500 000 kr til skillevegger i garderober, 200 000 kr til gulv i teknisk rom og 4 000 000 kr til kledning, vinduer og oppussing. Samlet 4 700 000 kr.

Hope skole og branntårnet. 400 000 kr til nytt kjøkken på Hope skole og 240 000 kr til vinduer i branntårnet. Branntårnet løftes fra prioritet 2 til prioritet 1. Kommunedirektøren bes prioritere gjennomføring i 2027.

Omsorgsboliger og lånevirkning

Regulering og byggestart. Det settes av om lag 500 000 kr i 2027 til regulering av 12–15 omsorgsboliger, med dekning fra salgsmidler avsatt til ubundet investeringsfond. Administrasjonen avklarer budsjettføringen og eventuell eksisterende dekning. Byggestart foreslås i 2028. Netto finansieringsbehov for 15 boliger anslås til 19 300 000 kr etter tilskudd og merverdiavgiftskompensasjon, finansiert med lån. Prosjekteringen skal avklare antall boliger, samlet kostnad og faktisk tilskudd. Prosjektet avstemmes mot tiltaket ved Frydenborgsenteret.

Omsorgsboliger i drift. Med 5,5 prosent rente og like årlige avdrag på 386 000 kr over 50 år er renter og avdrag beregnet til 1 447 500 kr i 2029 og 1 426 270 kr i 2030. Administrasjonen bekrefter lånevirkningen og tallfester øvrige driftsutgifter og eventuelle leieinntekter.

Ungdomsskolen. Nedbetalingstiden foreslås forlenget fra 30 til 50 år. Økonomisjefens anslag på 2 mill. kr i årlig lettelse er foreløpig innarbeidet fra 2030. Første virkningsår, netto rente- og avdragsvirkning og forholdet til minimumsavdraget avklares. Kommunedirektørens investerings- og fondsfinansiering av skolen beholdes.

Tekstforslag:

Ekstra barnehageopptak

Begrunnelse

Risør kommune hadde tidligere fire barnehageopptak i året, med løpende tellinger. Kommunen gikk over til et hovedopptak som en del av nødvendige tilpasninger i barnehagedriften.

Ett hovedopptak kan bidra til større stabilitet og forutsigbarhet for barna og barnehagene. Det gir bedre kontinuitet i barnegruppene og mer ro rundt det pedagogiske arbeidet.

Samtidig er det viktig å ivareta familienes behov for fleksibilitet og at barn fortsatt kan få plass utenom hovedopptaket når det er ledig kapasitet. Vi ønsker å vurdere hvordan dagens ordning fungerer og hva et ekstra opptak vil bety for barna, familiene og barnehagene.

Forslag til vedtak

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge fram en evaluering av dagens ordning med et hovedopptak til behandling i februar 2027.

2. Evalueringen skal bygge på erfaringer fra kommunale og private barnehager. Den skal belyse barnas trygghet, stabiliteten i barnegruppene, bemanningen og det pedagogiske arbeidet. Saken skal også vise hvor mange barn som søker og får plass utenom hovedopptaket, hvor mange som må vente på plass, og hvor lenge de må vente.

3. Kommunedirektøren bes vise når et ekstra opptak tidligst kan gjennomføres, hvilke plasser som er tilgjengelige, og hva det vil koste i 2027 og i et helt driftsår. Virkningen for administrasjonen og tilskuddene til private barnehager skal inngå i beregningen.

4. Det settes av 1 mill. kr i driftsbudsjettet for 2027, finansiert fra disposisjonsfondet. Dersom vedtaket krever mer enn det avsatte beløpet, bes kommunedirektøren fremme forslag til budsjettjustering med inndekning i forbindelse med tertialrapporteringen.

5. Inndekning for 2028–2030

Etter behandlingen av saken i februar 2027 bes kommunedirektøren legge fram forslag til inndekning for to barnehageopptak i hvert av årene 2028–2030. Forslaget skal bygge på den beregnede helårskostnaden i saken.